

Nr 402.

Av herrar **Hagård** och **Kyling**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, angående statsbidrag till kostnaderna för tillhandahållande av fri undervisningsmateriel åt folkskolebarn m. m.

Genom proposition nr 59 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit, att statsbidrag måtte utgå till kostnaderna för tillhandahållande av fri undervisningsmateriel åt folkskolebarn och att för detta ändamål anvisas ett förslagsanslag av kronor 5 400 000 för budgetåret 1946/47.

Mot de allmänna principer, som ligga till grund för förslagets utformning, torde i stort sett icke vara något att erinra. I vissa detaljer kunna emellertid vissa invändningar, som framkommit redan under förberedelserna till förslagets utformande, understrykas. Sålunda har av departementschefen kategoriskt fastslagits, att varje barn i samma familj bör erhålla egna böcker. Även om det ur direkt ekonomisk synpunkt icke är av större betydelse, torde det ur andra synpunkter och icke minst ur synpunkten av att fostra till sparsamhet vara av betydelse, att den försiktiga inställning, som de sakkunniga för frågans utredning på sin tid intogo, beaktas. De sakkunniga ansågo nämligen, att i planer och förebilder för reglemente och arbetsstadga för skolundervisningen, som utarbetas, bör lämnas föreskrift om att undervisningsmateriel, som förut utlämnats, bör i den mån så ske kan utnyttjas av yngre syskon inom en familj. Detta bör dock ske frivilligt och avse materiel, som är fullt användbar vid undervisningen och befinner sig i tillfredsställande skick.

Det kan i detta sammanhang påpekas, att särskilt sådana barn, vilkas skolgång i folkskolan avbrytes på grund av övergång till andra skolor eller annan skolform eller av andra orsaker, ofta äro i besittning av böcker, som använts under relativt kort tid, och för vilka ifrågavarande barn icke längre ha intresse.

En påtaglig konsekvens av ett bifall till föreliggande förslag blir vidare, att frågan om statsbidrag till fri undervisningsmateriel för de barn inom den obligatoriska skoldåldern, som övergått till läroverk och andra skolor, snarast måste upptagas. Inom vissa skoldistrikt har detta spörsmål redan vunnit sin lösning genom särskilda kommunala åtgärder.

I fråga om den nya verksamhetens omfattning har departementschefen föreslagit, att den skall omfatta samtliga skoldistrikt och att statsbidrag skulle utgå för alla folkskoleelever, som fullgöra obligatorisk skolgång, sålunda även för elever i *obligatorisk* åttonde klass. Det finns emellertid ett antal skoldistrikt,

som i princip uttalat sig för införande av ett åttonde skolår men som på grund av främst bristande tillgång på lokaler och även av andra skäl icke kunnat göra detta obligatoriskt utan tills vidare gjort detsamma *frivilligt*. Det synes oss innebära en orättvisa att utestänga dylika skoldistrikt från förmånen av statsbidrag till undervisningsmateriel. Det måste dessutom anses vara ett betydande allmänt intresse, att skoldistriktens intresse för anordnande av ett åttonde skolår på allt sätt stimuleras och att även åtgärder i denna riktning underlättas.

Under återopande av här framförda synpunkter, vilka vi anse vara av vikt vid propositionens bedömning, hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att statsbidrag till undervisningsmateriel måtte utgå jämväl för elever i frivillig åttonde klass inom folkskolan.

Stockholm den 26 februari 1946.

Alarik Hagård.

Folke Kylling.